

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΘΥΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Το θέμα της αυτόβουλης θυσίας ο Ευριπίδης το επανέλαβε και αργότερα, και ιδιαίτερα σε περιπτώσεις αυτοθυσίας για την πατρίδα: στους *Ηρακλείδες*, στον *Ερεχθέα*, στις *Φοίνισσες*, στην *Ιφιγένεια εν Αυλίδι* και πιθανότατα στον *Φρίξο*. Εδώ όμως δεν επαρκούν τα κριτήρια της αριστοτελικής *Ποιητικής*, αφού το μοτίβο της αυτοθυσίας μας διδάσκει πως η τραγωδία του Ευριπίδη, πλάι στον έλεον και τον φόβον, προσπαθεί να διεγείρει και τον θαυμασμό.

Albin Lesky, Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων, μετ. Νίκος Χουρμουζιάδης, Μ.Ι.Ε.Τ., 2003, τ. Β, σελ. 49.

Διαβάστε μian άλλη λογική αιτιολόγηση -παρά τα συναισθηματικά της κίνητρα- μιας γενναίας πράξης που οδηγεί στον θάνατο

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω τάφε μου, ω νυφιάτικό μου, ω αιώνια,
βαθιά στη γη σκαμμένη κατοικιά μου, 890
για σένα τώρα ξεκινώ να πάω
προς τους δικούς μου, που ένα τόσο πλήθος
έχει δεχτεί απ' αυτούς η Περσεφόνη·
στερνή τους τώρα εγώ και πολύ πιο άθλια
πριν νά 'ρθει ακόμα η ώρα μου πηγαίνω·
μα όταν θα φτάσω βέβαιη θρέφω ελπίδα
να με δεχτεί ο πατέρας μου με αγάπη,
με αγάπη και συ, μάνα μου, με αγάπη,
και συ, αδερφέ μου πολυλατρεμένε· 900
γιατί νεκρούς μ' αυτά μου εγώ τα χέρια
σας έλουσα, σας στόλισα και μ' όλα
τα νεκρικά σάς τίμησα τα δώρα·
και τώρα, για να θάψω, Πολυνείκη,
το δικό σου κορμί, τέτοια παθαίνω·
κι όμως δίκαια σε τίμησα, όπως κρίνουν
όσοι έχουν γνώση, γιατί εγώ ποτέ μου
μήτε παιδιών αν ήμουνα μητέρα,
μήτ' αν νεκρός ο άντρας μου εσεπόνταν,
δε θα 'παιρνα πάνω μου τέτοιο αγώνα
ενάντια στην απόφαση της χώρας.
Και χάρη σε ποιο νόμο αυτό που λέω;
Ο άντρας αν μου πεθάνει, θα μπορούσα
κι άλλον να πάρω, και παιδί να κάμω
απ' άλλον άντρα, αν θα 'χανα το πρώτο· 910
μα μια που μόχουν μάνα και πατέρας
στον Άδη κατεβεί, δεν είναι τρόπος
ποτέ να γεννηθεί αδερφός για μένα·
κι ενώ μ' αυτό το νόμο πάνω απ' όλους
σ' έβαλα εγώ, μυριάκριβε αδερφέ μου,
έγκλημα ο Κρέοντας έκρινε και τόλμη
ανήκουστη την πράξη αυτή, και τώρα
με παίρνει έτσι απ' τα χέρια και με σέρνει

Ελένη Παπαδάκη (Αντιγόνη),
Εθνικό θέατρο 1940
Σκηνοθεσία: Τάκης Μουζενίδης
Φωτ.: Λέων Φραντζής
Πηγή: Αρχείο Εθνικού Θεάτρου

<p>πριν τις χαρές του υμέναιου να γνωρίσω, πρι δω άντρα πλάι μου, πριν παιδιά αναστήσω, μα έτσι παρατημένη από τους φίλους, ζωντανή κατεβαίνω η μαυρομοίρα στων πεθαμένων τα λημέρια, ενώ 920 ποιο νόμο των θεών έχω πατήσει; και γιατί πρέπει πια η δυστυχισμένη να ελπίζω στους θεούς; ποιο σύμμαχό μου να κράξω, όταν με την ευσέβειά μου της ασεβείας την καταδίκη βρήκα; μ' αν περνούν στους θεούς αυτά για δίκια, πεθαίνοντας θα ομολογούσα τότε πως ένοχη πεθαίνω, αν όμως οι άλλοι έχουν την αμαρτία, είθ' ας μην πάθουν πιο πολλά απ' όσα έτσι άδικα μου κάνουν. 930 Σοφοκλής, Αντιγόνη, μετ. Ιωάννης Γρυπάρης, στ. 889-930</p>	
---	--

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΗΡΑΚΛΗΣ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΗΡΑΚΛΗΣ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΙΔΗΣ